

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2015 r. w Gliwicach

sprawy M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej i składki na Fundusz Pracy

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 5 stycznia 2015r. **nr** (...) 2

z dnia 5 stycznia 2015 r. **nr** (...) 2

1. zmienia częściowo zaskarżoną decyzję z 5 stycznia 2015r. nr (...) w ten sposób, że stwierdza, iż M. S., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 7 listopada 2008r. do 8 lutego 2009r.;

2. zmienia częściowo zaskarżoną decyzję z 5 stycznia 2015r. nr (...) w ten sposób, że stwierdza, iż M. S. nie jest zobowiązana do opłacenia składek na Fundusz Pracy, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od 7 listopada 2008r. do 8 lutego 2009r.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

VIII U 337/15

UZASADNIENIE

Pierwszą z zaskarżonych decyzji z dnia 5 stycznia 2015r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że w okresach wymienionych w tej decyzji. M. S. podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Wydając ww. decyzję, organ rentowy powołał się na przepisy art. 83, ust. 1, pkt 1-2, art. 6 pkt 1, art. 12, ust. 1, art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 121).

Kolejną decyzją z tej samej daty nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że w okresach wymienionych w tej decyzji M. S.,

z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, za okresy podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, jest obowiązana do opłacania składek na Fundusz Pracy. Wydając ww. decyzję, organ rentowy powołał się na przepisy art. 83, ust. 1, pkt 3, w zw.

z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 121), art. 53, ust. 1 pkt 3, art. 56, ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003r., Nr 58, poz. 514, ze zm.), art. 104, ust. 1, pkt 3, art. 107, ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r.

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013r., poz. 674, ze zm.).

W odwołaniu od obu powyższych decyzji ubezpieczona domagała się ich zmiany i uznania, że z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, jak również nie ma z tego tytułu obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy, za okres od 7 listopada 2008r. do 8 lutego 2009r. W uzasadnieniu podniosła, że w spornym okresie faktycznie nie prowadziła działalności gospodarczej, w związku z czym zleciła rozliczającemu ją biuro rachunkowemu, dokonanie za ten okres wyrejestrowania z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Podkreśliła również, że w tym czasie nie zajmowała się jakimikolwiek sprawami związanym z działalnością gospodarczą. Nadto w toku procesu podniosła, że w jej imieniu biuro rachunkowe zgłosiło w organie rentowym, drogą elektroniczną, odpowiednie dokumenty o wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych, zaś ZUS nie zgłaszał zastrzeżeń do takiego stanu rzeczy, a w szczególności nie pouczył jej o zmianie przepisów i o konieczności odmiennego niż dotychczas dokonywania zgłoszenia przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swe dotychczasowe stanowisko. Podniósł również, że od 20 września 2008r., tj. w chwili składania przez odwołującą dokumentów o wyrejestrowaniu jej z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, za sporny okres, obowiązywała już nowa treść art. 14 a, ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej, gdzie przewidziano wprawdzie możliwość zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, jednak równocześnie zgodnie z obowiązującym w tym czasie brzmieniem art. 7 b, ust. 2 i 3 ustawy prawo o działalności gospodarczej, wprowadzono obowiązek zgłaszania takiego zawieszenia działalności gospodarczej do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. Odwołująca takiego zgłoszenia za sporny okres nie dokonała.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona M. S. od roku 2002 prowadzi jednoosobowo działalność gospodarczą. W szczególności polega ona na prowadzeniu kursów z języka angielskiego na rzecz grup zorganizowanych. W większości są to usługi świadczone na rzecz większych firm. W praktyce odwołująca przyjeżdża do takiej firmy, gdzie ma udostępnione pomieszczenia i prowadzi zajęcia lektorskie dla zorganizowanych grup. Długość takiego szkolenia uzależniona była od konkretnego zamówienia i opracowanego na jego rzecz programu. Działała na wyraźne zamówienie klientów. Natomiast w okresie pomiędzy poszczególnymi zamówieniami nie prowadziła jakichkolwiek czynności związanych z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą. W szczególności zgłaszała w ZUS wyrejestrowanie z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i nie podejmowała jakichkolwiek działań zmierzających do pozyskania kolejnych klientów, nie opracowywała programów szkoleń, nie ponosiła w tym czasie również żadnych kosztów. Dopiero w momencie nadejścia terminu kolejnego szkolenia, odwołująca faktycznie podejmowała czynności związane z jej prowadzeniem, tj. ponownie dokonywała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń, opracowywała plan szkolenia i materiały szkoleniowe, a następnie przystępowała do prowadzenia zajęć. Sytuacja taka występowała cyklicznie, tj. przerwy następowały w okresie wakacyjnym i w razie ewentualnych potrzeb zamawiających firm.

W trakcie prowadzenia swojej działalności gospodarczej odwołująca korzystała z usług biura rachunkowego, prowadzonego przez I. M.. I. M. posiadała pełnomocnictwa odwołującej do dokonywania w jej imieniu czynności związanych z rozliczaniem jej działalności gospodarczej, jak również dokonywania zgłoszeń do

ubezpieczeń społecznych i wyrejestrowywania z tych ubezpieczeń, przy czym same dyspozycje odnośnie dokonywania tych czynności były, przez odwołującą, wydawane ustnie.

Sąd ustalił, w oparciu o zeznania I. M. i wyjaśnienia odwołującej, że również w spornym okresie odwołująca faktycznie nie prowadziła żadnych działań związanych z działalnością gospodarczą i z tego względu zwróciła się do swojego biura rachunkowego o dokonanie wyrejestrowania jej z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych od 7 listopada 2008r. Po przyjęciu tej dyspozycji I. M. wypełniła stosowne dokumenty w programie PŁATNIK i przesyłała je drogą elektroniczną do (...) Oddział Z. skąd tą samą drogą otrzymała potwierdzenie przyjęcia tych dokumentów. Organ rentowy po przyjęciu tych dokumentów i potwierdzeniu ich przyjęcia, nie składał żadnych zastrzeżeń do ich treści, nie wskazywał też na potrzebę podejmowania innych czynności faktycznych, czy prawnych w celu skutecznego zgłoszenia przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej. następnie z dniem 9 lutego 2009r. dokonano ponownego zgłoszenia ubezpieczonej do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Również i wtedy ZUS nie zgłaszał jakichkolwiek zastrzeżeń.

Powyższe okoliczności faktyczne Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, zeznań świadka I. M. (nagranie z rozprawy z dnia 27 maja 2015r. min. 8.23 i n. k.48) i odwołującej (nagranie z rozprawy z dnia 27 maja 2015r. min. 21.41 i n. k.49).

Sąd ocenił zgromadzony materiał dowodowy jako kompletny i wiarygodny, a poprzez to – mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej, M. S. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Nie ulega wątpliwości, że M. S. od 2002 r. prowadzi jednoosobowo działalność gospodarczą.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy w okresie od 7 listopada 2008r. do 8 lutego 2009r. odwołująca nieprzerwanie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia ww. działalności gospodarczej.

Po myśli zaś art. 13 pkt 4 omawianej ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Brzmienie powyższych przepisów oraz utrwalona linia orzecznicza wskazują, że okresem ubezpieczenia osób prowadzących działalność gospodarczą jest przypadający w okresie podlegania obowiązkowi ubezpieczenia okres rzeczywistego prowadzenia tejże działalności (vide: wyrok SN z dnia 14 kwietnia 1999r., II UKN 570/98, publik. OSNAPiUS z 2000r. Nr 13, poz. 518; wyrok SN z dnia 31 marca 2000r., II UKN 257/99, publik. OSNAPiUS z 2001r. Nr 18 poz. 564). W razie, gdy nie doszło do rozpoczęcia działalności albo wystąpiły przeszkody uniemożliwiające jej prowadzenie, obowiązek ubezpieczenia nie występuje.

Samo podjęcie prowadzenia działalności gospodarczej określone zostało w art. 2, ust 1 w brzmieniu obowiązującym do 21 sierpnia 2004r. ustawy z dnia 19 listopada 1999r. Prawo działalności gospodarczej. (Dz. U. z dnia 17 grudnia 1999r., ze zm.), a oznaczało zarobkową działalność wytwórczą, handlową, budowlaną, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie

i eksploatacja zasobów naturalnych, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Definicja ta została w praktyce powtórzona przez art. 2 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity 2015r., poz. 584, ze zm.). Działalność gospodarcza obejmuje zatem także działania przygotowujące, zdobywanie uprawnień, poszukiwanie klientów, oczekiwanie na kolejne zamówienia. Równoznaczna

z prowadzeniem działalności gospodarczej jest gotowość do realizacji zadań objętych zakresem konkretnej działalności (vide: wyrok S.A. w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003r., III AUa 1531/03, publik. OSAB 2004/1/51; postanowienie SN z dnia 17 lipca 2003r., UU UK 111/03, publik. OSNAPiUS z 2003 r. Nr 17 wkładka).

Przy ocenie, czy zostały podjęte czynności zmierzające bezpośrednio do rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej w myśl art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar (wolę) osoby prowadzącej działalność gospodarczą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005r., sygn. I UK 80/05). Należy podnieść za Sądem Najwyższym, że rozpoczęcie działalności gospodarczej polega na podjęciu w celu zarobkowym działań określonych we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej (por. wyroku z dnia 21 czerwca 2001r., II UKN 428/00).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela stanowiska wyrażone w powołanych wyżej orzeczeniach.

Jak wynika z zebranego materiału dowodowego skarżąca, M. S. w okresie od roku 2002 faktycznie prowadziła działalność gospodarczą jedynie w kilkumiesięcznych okresach w ciągu danego roku, tj. w czasie, gdy firmy, na rzecz których świadczyła swoje usługi, zgłaszały zapotrzebowanie na tego typu usługi. Natomiast w pozostałych miesiącach nie była gotowa i nie miała zamiaru podjęcia działań związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Nie poszukiwała w tym czasie kolejnych klientów, bowiem przeważnie okresy nieprowadzenia szkoleń przypadły w sezonie wakacyjno – urlopowym i nie było chętnych na jej usługi. W okresach gdy faktycznie nie prowadziła takiej działalności, odwołująca dokonywała wyrejestrowania z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Następnie po ponownym podjęciu prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczona dokonywała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Również w spornym okresie sytuacja wyglądała analogicznie, tj. firmy, które stale zlecały odwołującej prowadzenie szkoleń, nie były zainteresowane w tym okresie prowadzeniem szkoleń. Z tego względu odwołująca po wyrejestrowaniu się z ubezpieczeń w ZUS, nie podejmowała jakichkolwiek czynności związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. W szczególności nie oczekiwała na kolejnych klientów i nie zmierzała aktywnie do ich pozyskania. Z kolei po ponownym zwróceniu się do niej przez firmy zlecające jej przeprowadzenie szkoleń, ponownie przystąpiła do czynności faktycznych będących przedmiotem jej działalności gospodarczej, dokonała też ponownego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych.

Obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące działalność pozarolniczą - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Chodzi o faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej, w tym działalności gospodarczej. Pojęcie to należy rozumieć w sposób przyjęty w obowiązującej w okresie objętym sporem ustawie z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015r., poz. 584 ze zm.). Oznacza to, że wykonywanie działalności pozarolniczej (gospodarczej) to rzeczywista działalność o cechach określonych w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, czyli działalność zarobkowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Ocena, czy wykonywana jest działalność gospodarcza należy więc przede wszystkim do sfery ustaleń faktycznych, a dopiero następnie do ich kwalifikacji prawnej.

Ma również rację organ rentowy, że obowiązująca od 20 września 2008r. nowa treść art. 14 a, ust. 1 ustaw z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej przewiduje możliwość zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, do dokonania której, zgodnie z obowiązującym w tym czasie brzmieniem art. 7 b, ust. 2 i 3 ustawy prawo o działalności gospodarczej, wprowadzono obowiązek zgłaszania takiego zawieszenia działalności gospodarczej do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. Jednak zdaniem Sądu zebrany materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że odwołująca

w okresie od 7 listopada 2008r. do 8 lutego 2009r. rzeczywiście nie podejmowała działań faktycznych stanowiących istotę prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Zatem okres ten nie był okresem zawieszenia, czy też przerwy w jej prowadzeniu w rozumieniu przepisów na które powołuje się organ rentowy. W ocenie Sądu jest to okres w którym nie były spełnione przesłanki do uznania prowadzenia przez odwołującą działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów cytowanej wyżej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, nie istniała zatem potrzeba zgłaszania zawieszenia działalności gospodarczej. natomiast zasadnym było wyrejestrowanie się z obowiązkowych ubezpieczeń

społecznych. Ubezpieczona faktycznie takiego wyrejestrowania dokonała, zaś ZUS stosowne dokumenty przyjął, potwierdził ich przyjęcie i nie zgłaszał zastrzeżeń do tego wyrejestrowania

W konsekwencji poczynionych ustaleń Sąd uznał, iż M. S. w okresie od 7 listopada 2008r. do 8 lutego 2009r. nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w punkcie pierwszym wyroku.

Przechodząc do dalszych rozważań należy podkreślić, że zgodnie z treścią art. 53 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003r. Nr 58, poz. 514 ze zm.) oraz art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r.

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015., poz. 149 ze zm.) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (...), wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie (...), opłacają osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Składki na Fundusz Pracy, w myśl przepisów art. 56 ust. 1 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz art. 107 ust. 1 ustawy

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Konsekwencja uznania, że w okresie od 7 listopada 2008r. do 8 lutego 2009r. M. S. nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, było również uznanie, że za ten okres nie ma obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w punkcie drugim wyroku.

SSO Patrycja Bogacińska-Piątek